

MEZOPOTAMIJA JUGOISTOČNA TURSKA

**MARDIN-MIDYAT-GOBEKLITEPE-ŠANLIURFA-HARRAN-ADIYAMAN-
HALFETI-NEMRUT-GAZIANTEP
8 DANA / 7 NOĆENJA**

**TERMIN POLASKA:
21.05.2022. – 28.05.2022.**

Mezopotamija je jedna od najvažnijih područja u povijesti čovječanstva. Najstarija civilizacija je nastala u Mezopotamiji između rijeke Eufrata i Tigrisa (rijeka se spominje kao simbol života i razvitka) te anadoljskih planina na sjeveroistoku, arapske pustinje na zapadu i Perzijskog zaljeva na jugu. Mezopotamijsko područje je u razdoblju od 4000 pr. Kr. do 1000 pr. Kr. dalo značajnu civilizaciju u kojoj su se izmjenjivali razni narodi : Sumerani, Akašani, Asirci (na sjeveru) i Babilonci (na jugu). Na ovom putovanju, obilazimo najznačajnije lokacije iz navedenog perioda, a na području jugoistočne Turske....

PROGRAM PUTOVANJA

1. DAN, 21.05.2022. SUBOTA, SARAJEVO – ISTANBUL - MARDIN

Okupljanje putnika na međunarodnom aerodromu Sarajevo 2 sata prije leta. Check in, pasoške i carinske formalnosti i prijava na let. Polijetanje za Istanbul planirano je u 09.00 sati. Planirano slijetanje u Istanbul u 12.00 sati. Pasoška i carinska formalnost te prelazak na terminal za domaće letove, te nastavak putovanja sa istog aerodroma. Planirano slijetanje u Mardin je u 18.05 sati te transfer do hotela. Smještaj u hotel. Noćenje.

2. DAN, 22.05.2022. NEDJELJA, MARDIN – MIDYAT – MOR GABRIEL - MARDIN

Doručak. Polazimo u obilazak grada i okolnih atrakcija. Grad Mardin nalazi se u Jugoistočnoj Turskoj. Sagrašen je u arapskom stilu na jednoj strani brda gdje su kuće složene stepenasto, a s njihovih se krovova pruža pogled na nepregledne ravnice nekadašnje Mezopotamije, tj. na doline dvije za civilizaciju značajne rijeke Eufrata i Tigrisa.

Tragovi prvih naselja u regiji sežu sve do neolitika. Asirci, Perzijanci, Rimljani, Bizantici, Arapi, Seldžuci, Mongoli, Memluci, te dinastije Karakoyunlu, Artuklu, Akkoyunlu, Safevidi pa potom Osmanlije – svi su ti narodi, države i carstva ostavili svoj trag na Mardinu. Grad je na UNESCO listi svjetske baštine. U njemu stanovništvo čine Arapi, Kurdi, Sirijci i Turci te se govori više jezika : turski, arapski i kurdski. Prolazeći uskim ulicama ovog grada, pokraj krovova kuća koji služe kao terase i vrtovi, vidjet ćemo brojne minarete, džamije, crkve i samostane, te zanimljive prolaze ispod kuća. Grad je svoj sadašnji izgled najviše poprimio za vrijeme dinastije Artukid, koja je vladala od 12. do 15. stoljeća. Danas ćemo posjetiti tvrđavu koja dominira gradom, medresu Zindžirije, i gradsku tržnicu prepunu nakita, začina, rukotvorina i raznih organskih proizvoda. Prilika za šoping koja se ne propušta. Zatim odlazimo do odlazimo do Midyata, grada – muzeja sličnog Mardinu, od kojeg je udaljen cca sat i 30 minuta vožnje. Midyat sa svojim velikim kamenim kućama, kapijama sa lukovima, sirijским crkvama sa visokim zvoncima nalik na tanke minarete, liči na pravi srednjovjekovni grad. I Midyatu obilazimo stari dio grada i starinsko zdanje Konuk Evi, najvišu tačku grada. Nakon kraće pauze nastavljamo vožnju prema manastiru Mor Gabriel (manastir Sv. Gabrijela), najstarijem postojećem i jednom od najljepših asirskih pravoslavnih manastira iz 4 stoljeća. Nakon obilaska vraćamo se u Mardin. Večera. Noćenje.

3.DAN, 23.05.2022. PONEDJELJAK, MARDIN – DEYRUL ZAFARAN – GOBEKLI TEPE - ŠANLIURFA

Doručak. Odjavljujemo se iz hotela i odlazimo u obilazak obližnjeg manastira Deyrul Zafaran (manastir šafrana), jednog od najznačajnijih pravoslavnih manastira u jugoistočnoj Turskoj, koji datira iz 5. stoljeća. Sazidan 493. godine na mjestu gdje se prethodno nalazio hram posvećen asirskom bogu Mjeseca (Sin) ili bogu sunca (Shamash), a koji su antički Rimljani po osnivanju sjeverne Mezopotamije pretvрили u tvrđavu. Padom Rima, u 5. stoljeću postaje manastir. Nastavak puta nas vodi ka arheološkom nalazištu Gobekli Tepe (turski za „trbušasto brdo“). Otkirće Gobekli Tepea, mjesta koje je UNESCO uvrstio na listu svjetske kulturne baštine, dovelo je u pitanje dosadašnja saznanja o prahistorijskim vremenima. Kada je 1994. godine nijemac Klaus Schmidt u Turskoj otkrio ovo drevno svetište, barem dvostruku starije od bilo čega sličnog na svijetu, čak 7.000 godina starije od Stonehengea ili 5.500 od prvih gradova u Mezopotamiji, svi su bili u šoku. Kompleksne isklesane obredne stijene sa slikama životinja potiču iz 9.000 godine p.n.e., dakle iz vremena prije nego što su ljudi počeli obrađivati zemlju. Nastavak prema Šanlıurfi. Prijava u hotel. Večera. Noćenje.

4. DAN, 24.05.2022. UTORAK, ŠANLIURFA – HARRAN - ŠANLIURFA

Doručak. Polazak u razgled grada koji svojim ulicama, kućama, bazarima, kupalištima, fontanama, mostovima, džamijama, dvorcima i gradskim zidinama djeluje poput „muzeja na otvorenom“. Nazvali su ga i „gradom poslanika“ jer su u njemu prema predajama živjeli božiji poslanici poput Ibrahima (Abraham), Jakuba (Jakov), Ejuba (Job) i Iljasa. Posjetit ćemo arheološki muzej u kojem možemo vidjeti najstariji kip na svijetu, a zatim odlazimo do muzeja Halepli Bahce u kojem se nalaze ostaci iz rimskog doba. Za kraj ćemo posjetiti pećinu u kojoj se pretpostavlja da je rođen poslanik Ibrahim a.s. te jezero Balikli Gol, mjesto gdje ga je kralj Nimrud bacio u vatru. Naš današnji program nastavljamo vožnjom prema Harranu (pod zaštitom UNESCO-a).

Vjeruje se da je Harran spomenut u Starom zavjetu. Za Harran su karakteristične kuće koje izgledaju kao košnice, izgrašene u kružnom obliku od nepečene opeke, bez upotreba drveta i zasvošenim krovom. Oblik ovih kuća osigurava hladnoću i svježinu, prijeko potrebnu ljudima haranskog podneblja koji su izloženi velikim vrućinama, ali i toplinu tokom hladnih dana.

Iako izvana ove kuće izgledaju male, iznutra zapravo se vidi njihova prava veličina i prostranost, a u njima su nekada živjele mnogobrojne porodice.

Smatra se da ovakav način gradnje kuća potiče od Bantu naroda. Harran je danas poznatiji po neobičnim kućama u obliku košnica nego kao mjesto gdje je poslanik Ibrahim a.s. (kršč. Abraham) proveo nekoliko godina svoga života. Nekada je bio poznat kao Helenopolis koji su 1260.g. spalili i uništili mongolski osvajači. Među arheološkim nalazima nalaze se najstariji islamski univerzitet i gradske zidine iz 8. vijeka. Nakon obilaska slijedi povratak u Šanlıurfu. Dolazak u hotel. Večera. Noćenje.

5. DAN, 25.05.2022. SRIJEDA, ŠANLIURFA – NEMRUT - ADIYAMAN

Doručak. Odjavljujemo se iz hotela i polazimo prema Adiyamanu. Vožnja predjelima pokraj rijeke Eufrat gdje je 1977.g. izgrađena prva hidroelektrana „Ataturk“ koja je vrlo važna za razvoj poljoprivrede ove regije s obzirom da osigurava značajne količine vode, ribe i električne energije. Nastavak putovanja prema mjestu Kahta gdje ćemo obići izuzetno očuvani, lučni kameni most rimskog cara Septimija Severa. Most (tur. Cendere Koprusu) je sagradio rimski general stacioniran u Samsatu (antička Samostata) i posvetio ga tadašnjim rimskom caru Septimiju Severu, carevoj drugoj ženi – carici Juliji Domini (djevojci porijeklom iz Sirije – nedaleko od ovih krajeva), i njihovoj dvojici sinova Karakali i geti. Nakon obilaska mosta, nastavak vožnje do polazne tačke za uspon na Nemrut.

Nemrut ili Nemrud je 2.134 metra visoka planina, ali je najpoznatija po arheološkim ostacima velikog broja skulptura u blizini njezina vrha za koje se vjeruje kako su ostaci kraljevske grobnice Antioha I Komagenskog iz 1. stoljeća p.n.e. Same statue prikazuju grčko-perzijski panteon božanstva. Na križanju istočne i zapadne civilizacije, planina Nemrut je zasigurno jedno od najveličanstvenijih lokaliteta. Nakon obilaska Nemruta dolazimo u Adiyaman. Smještaj u hotel. Večera. Noćenje.

6. DAN, 26.05.2022. ČETVRTAK, ADIYAMAN – HALFETI – GAZIANTEP

Doručak. Odjavljujemo se iz hotela i polazimo prema Gaziantepu. Vozimo se uzduž nepreglednih plantaža pistacija. Sjeverosjeveročno od Gaziantepa, na rijeci Eufrat nalazi se mjesto Eski Halfeti. Nekada samo Halfeti, nalazilo se na obronku brda, a nakon izgradnje brane Biredžik, mjesto je potopljeno, a 15 km dalje, izgrašen je novi grad. Od tada služi i kao scenografija popularnih turskih serija. Plovićemo po predivnom jezeru, a za vrijeme plovidbe vidjet ćemo brojne polupotopljene kuće, drveće, džamije, kulturne spomenike. Na jednom od vrhova vidjet ćemo i ostatke Rimske tvrđave (Rum Kale), a dalje i potopljeno selo Savasan Koyu sa čuvenim i polupotopljenim minaretom Batik džamije. Nedaleko od Halfetija na vapnenačkoj stijeni kraj rijeke Eufrat gnijezdi se endemska vrsta ptice, bliskoistočni ćelavi ražanj – vrsta ibisa koja je pred izumiranjem. Nastavljamo do Zeugma – muzeja mozaika, najveći je to muzej ove vrste u svijetu. Istoimeni antički grad, smješten uz Eufrat, bio je jedan od najznačajnijih gradova Rimskog carstva. Sa arheološkim iskopavanjima na lokalitetu nekadašnje Zeugme počelo je davne 1987. godine, a radovi su završeni 2013. godine. Mozaici otkriveni u iskopinama izloženi su u muzeju od 2011. godine. U Antičkom su dobu, između ostalog, korišteni i kao pločnici kojima bi se ukrašavali grbavi gradski putevi i dvorišta domova rimskih velikana. Nastavak putovanja prema Gaziantepu. Smještaj u hotel. Večera. Noćenje.

7. DAN, 27.05.2022. PETAK, GAZIANTEP – grad gastronomije!

Ako pitate Turke za Gaziantep, svi će odmah početi pričati o baklavi. Zbog raznovrsne i ukusne kuhinje, UNESCO je 2015. godine Antep (kako ga lokalno stanovništvo kratko naziva) stavio na listu kreativnih gradova svijeta. Kada je riječ o kulinarstvu turska prijestonica baklava, potpuno je opravdala ovaj status, jer je prema nekoj slobodnoj procjeni u centralnom dijelu grada otprilike svaka peta trgovina „baklavdžinica“ (ima ih preko 180) i pravo je čudo kako sve opstaju. Pored baklave, Lahmadžun (ukusna pizza sa začinjanim mesom i začinskim biljem), icli kofte (vrsta ćufteta koje se priprema s tijestom od narezane pšenice i mesa, a potom prži) i Salep dondurma (turski „tučeni“ sladoled koji se razvlači kao žvaka i čija je baza sušeni korijen salepa, lukovice dvije orhideje) tri su poznate delicije ovog kraja. Gaziantep je jedan od najstarijih kontinuirano naseljenih gradova na svijetu. Prefiks Gazi (herojski) dobio je 20-ih godina prošlog vijeka kako bi se obilježila slavna bliska prošlost – odolijevanje pokušaju francuske okupacije ovog grada, nakon završetka Prvog svjetskog rata. Danas je to milijonski grad, 6. najveći u Turskoj. Grad se sastoji od dva urbana okruga : Şahinbey i Sehitkamil. U satorom dijelu Gaziantepa, na vrhu brda nalazi se tvrđava – kale koju su podigli Rimljani, a obnovili Vizantijci, (car Justinijan, 6. stoljeće). Unutar zidina postoje mali historijsko – vojni muzej posvećen lokalnom stanovništvu koje je grad branilo od osvajačkih pohoda francuske vojske 1920. godine. Niže tvrđave, niz Kanber Sokak proteže se kvart sa starim zanatima, bakalnicima i djelomično pokrivenim bazarom – „Bakircilar carsisi“ koji se sastoji od kompleksa bazara u kojima se ljudi bave raznim zanatima. U blizini se nalazi i jedna od nekadašnjih mnogobrojnih crkvi – kendirli Kilisesi, francuska crkva čije je podizanje pomogao Napoleon III, 1860. godine. Najpoznatija trgovina baklave u gradu je Imam Cagdas. Ne propustite probati čuvenu fistik baklavu koja se priprema od čuvenog antepskog pistaća. Slobodno vrijeme za šetnju, razgledanje bazara, kupovinu. Večera. Noćenje.

8. DAN, 28.05.2022. SUBOTA, GAZIANTEP – ISTANBUL – SARAJEVO

Doručak. Nakon doručka slijedi odjava iz hotela i transfer do aerodroma. Let za Istanbul planiran je u 14.50h. Po dolasku u Istanbul slijedi presjedanje na let za Sarajevo koji je planiran u 19.05h i dolazak u Sarajevo je planiran u 19.55h. Kraj usluge.

RANI BOOKING : 1.199,00 KM
(za rezervacije napravljene do 20.03.2022.)

CIJENA ARANŽMANA : 1.299,00 KM

(Cijena kalkulisana na bazi minimalno 30 putnika)

CIJENA OBUHVATA:

- Avio prevoz Turkish airlines Sarajevo–Istanbul–Mardin –Gaziantep-Istanbul–Sarajevo
- Prtljag 20 KG + 7 KG ručni prtljag
- Sve aerodromske takse
- Smještaj u hotelima 4* ili hotelima specijalne klase na bazi 7 noćenja sa doručkom
- 2 noćenja u Mardinu, 2 noćenja u Šanlıurfi, 1 noćenje u Adiyamanu i 2 noćenja u Gaziantepu
- Usluge pratioca grupe
- Usluge lokalnog profesionalnog vodiča
- Bus transfer sa aerodroma do hotela i nazad
- Troškovi rezervacije i organizacije putovanja
- PDV

U CIJENU NIJE UKLJUČENO:

- Međunarodno putničko-zdravstveno osiguranje 15,00 KM po osobi do 60 godina starosti a 30,00 KM po osobi za osobe starije od 60 godina.
- Doplata za 7 večera u hotelima prema programu putovanja 140,00 KM (**preporučujemo** – plaća se u agenciji prilikom prijave na putovanje)
- Obavezna doplata 200,00 KM za ulaznice u objekte od interesa, minibus transfer do planine Nemrut (plaća se u agenciji prilikom prijave na putovanje)

Napomena : Cijena aranžmana je kalkulisana na bazi minimalno 30 putnika. Ukoliko bude manje prijavljenih putnika možemo realizovati putovanje uz prethodni dogovor sa klijentima o korekciji cijene.

Napomena : Za realizaciju fakultativnih izleta potrebno je minimalno 20 prijavljenih putnika. Organizator putovanja zadržava pravo promjene termina izvođenja izleta.

Rezervacija putovanja : Prilikom rezervacije potrebno je dostaviti kopiju pasoša te uplatiti avans u iznosu od 350 KM ostatak najkasnije 10 dana do polaska na putovanje. Uplatom akontacije putnik potvrđuje da je pročitao i prihvatio program putovanja.

Upozorenje : Mole se putnici da vode računa o svojim putnim ispravama, novcu i stvarima u toku trajanja aranžmana. Svaki putnik je dužan samostalno provjeriti važnost svojih dokumenata i provjeriti zakonske regulative oko ulaska u države koje su u programu putovanja. Za ulazak u R. Tursku bosanski pasoš mora važiti minimalno 150 dana od dana polaska na putovanje. Svi putnici su dužni imati validne putne isprave. Za ovo putovanje potrebno je imati biometrijski pasoš.

Važne napomene :

Agencija ne snosi odgovornost uslijed promjena aviokonekcija od strane aviokompanije.

Satnice letova navedene u planu i programu putovanja ili dobijene od strane agencije podložne su promjeni i isključivo zavise od aviokompanije.

Termini i cijene fakultativnih izleta su promjenjivi i zavise od slobodnih termina po lokalitetima, broja prijavljenih putnika i objektivnih okolnosti.

Fakultativni izleti se organizuju od strane lokalnih agencija i Transturist nije u mogućnosti da utiče na stvari van dometa agencije vezane za samu realizaciju izleta.

Posebna napomena vezana za COVID 19

Za ovo putovanje važe sve preporuke u vezi sa COVID-19. Do datuma polaska na putovanje moguće su promjene uslova putovanja u skladu sa preporukama nadležnih institucija u BiH i inostranstvu odnosno tranzitnih teritorija i zemlje u kojoj se nalazi konačna destinacija iz programa putovanja. U slučaju da propisi vezani uz pandemiju ne dozvoljavaju da se putovanje nesmetano realizuje agencija zadržava pravo promjene termina realizacije putovanja.

Pravila putovanja u COVID uslovima su promjenjiva i u toku samog putovanja može doći do promjene na što Transturist ne može da utiče.

Program putovanja rađen 17.11.2021.

Uz ovo putovanje vrijede opšti uslovi putovanja TA Transturist Tuzla.